

درمان دارویی سرطان

جلد اول: داروهای شیمی درمانی

تألیف

دکتر علی یعقوبی جویباری

استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر دریم فراستی نسب

متخصص داروسازی بالینی

دکتر پیام آزاده

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر علی یعقوبی جویباری،

دکتر مریم فراستی نسب، دکتر پیام آزاده

درمان دارویی سرطان

جلد اول: داروهای شیمی درمانی

فروست: ۸۹۰

ناشر: انتشارات کتاب ارجمند

(با همکاری انتشارات ارجمند و نسل فردا)

صفحه آرا: معصومه دلنواز

طراح جلد: احسان ارجمند

چاپ: سامان، صحافی: روشنگر

چاپ اول، دی ۱۳۹۲، ۱۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۳۴۸-۵

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۳۴۹-۲

www.arjmandpub.com

این اثر، مشمول قانون حمایت از مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نشر یا بخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

سرشناسه: یعقوبی جویباری، علی، ۱۳۵۶-

عنوان و نام پدیدآور: درمان دارویی سرطان-

داروهای شیمی درمانی / تألیف علی یعقوبی

جویباری، مریم فراستی نسب، پیام آزاده.

مشخصات نشر: تهران، کتاب ارجمند: ارجمند:

نسل فردا ۱۳۹۲-

مشخصات ظاهری: ۳۳۶ ص. رقی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۳۴۸-۵

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۳۴۹-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیا

مندرجات: ج. ۱. داروهای شیمی درمانی.

موضوع: سرطان- شیمی درمانی- بیماران.

شناسه افزوده: فراستی نسب، مریم. آزاده، پیام،

۱۳۵۱-

رده بندی کنگره: ۱۳۹۲ ی۷ ۱۲۷۱/ RC۷۷۱

رده بندی دیویی: ۶۱۷/۹۹۴۰۶۱

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۲۵۶۹۶

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ کارگر و ۱۶، آذر، ۲۹۲، تلفن ۸۸۹۷۷۰۰۲

شعبه مشهد: ابتدای احمدآباد، پاساژ امیر، انتشارات مجد دانش، تلفن ۰۵۱۱-۸۴۴۱۰۱۶

شعبه اصفهان: خیابان چهارباغ بالا، پاساژ هزارچرب، تلفن ۰۳۱۱-۶۲۸۱۵۷۴

شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی، تلفن ۰۱۳۱-۳۲۳۲۱۷۶

شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن ۰۱۱۱-۲۲۱۷۷۱۴

شعبه ساری: بیمارستان امام، روبروی ریاست تلفن ۰۹۱۱۸۰۲۰۰۹۰

شعبه کرمانشاه: خ مدرس، پشت پاساژ سعید، کتابفروشی دانشمند تلفن ۰۸۳۱-۷۲۸۴۳۸

بها: ۱۲۰۰۰ تومان

با ارسال پیامک به شماره ۵۹۹ ۵۹۹ ۰۰۰ ۱۰۰۰ در جریان تازه های نشر ما قرار بگیرید:

دریافت تازه های نشر پزشکی به صورت پیامک

ارسال عدد ۱:

دریافت تازه های نشر روان شناسی به صورت پیامک

ارسال عدد ۲:

دریافت خبرنامه الکترونیکی انتشارات ارجمند به صورت ایمیل

ارسال ایمیل:

فهرست

- پیشگفتار ۷
- فصل اول: مقدمه ۹
- سرطان و علل پیدایش ۱۰
- فصل دوم: داروهای شیمی درمانی ۱۵
- فصل سوم ۱۹
- آرسنیک تری اکساید
- ..... (Arsenic Trioxide) ۲۰
- آزاسیتیدین (Azacitidine) ۲۲
- آسپاراژیناز (Asparaginase) ۲۸
- آلتربتامین (Altretamine) ۳۲
- اپی رویسین (Epirubicin) ۳۵
- اتوپوزاید (Etoposide) ۳۹
- اریبولین (Eribulin) ۴۵
- استرپتوزوسین (Streptozocin) ۴۹
- اگزابیپلون (Ixabepilone) ۵۳
- اگزالوپلاتین (Oxaliplatin) ۵۸
- ایداروبیسین (Idarubicin) ۶۳
- ایرینوتکان (Irinotecan) ۶۸
- ایفوسفامید (Ifosfamide) ۷۲
- بکساروتن (Bexarotene) ۷۶
- بلئومایسین (Bleomycin) ۸۱
- بنداموستین (Bendamustine) ۸۵
- بوسولفان (Busulfan) ۹۰
- پاکلیتاکسل (Paclitaxel) ۹۵
- پرالاترکسات (Pralatrexate) ۱۰۱
- پرفیمر (Porfimer) ۱۰۵
- پروکاربازین (Procarbazine) ۱۰۹
- پگ آسپارگس (Pegaspargase) ۱۱۳
- پمترکسد (Pemetrexed) ۱۱۷
- پنتوستاتین (Pentostatin) ۱۲۲
- ترتینوئین (All-Trans Retinoic Acid) ۱۲۷
- تموزولامید (Temozolomide) ۱۳۱
- تنی پوزاید (Teniposide) ۱۳۶
- توپوتکان (Topotecan) ۱۴۰
- تیوتپا (Thiotepa) ۱۴۴
- تیوگوانین (Thioguanine) ۱۴۸
- جمسیتابین (Gemcitabine) ۱۵۱
- داکاربازین (Dacarbazine) ۱۵۷
- داکینومایسین (Dactinomycin) ۱۶۱
- دانوروبیسین (Daunorubicin) ۱۶۶
- دسیتابین (Decitabine) ۱۷۱
- دوستکسل (Docetaxel) ۱۷۵
- دوکسوروبیسین (Doxorubicin) ۱۸۱
- رالتیترکسد (Raltitrexed) ۱۸۷
- رومیدپسین (Romidepsin) ۱۹۰
- سیتارابین (Cytarabine) ۱۹۵
- سیس پلاتین (Cisplatin) ۲۰۱

۲۷۰ ... (Meclorethamine) مکلورتامین	سیکلو فسفامید (Cyclophosphamide) ۲۰۵.....
۲۷۴ ..... (Melphalan) ملفالان	فلودارابین (Fludarabine) ۲۱۱.....
۲۷۹ ..... (Mitoxantrone) میتوکسانترون	۵- فلورو اوراسیل (5- Fluorouracil) ۲۱۵.....
۲۸۳ ..... (Mitomycin) میتومايسين	فلوکسوریدین (Floxuridine) ۲۲۰.....
۲۸۸ ..... (Nelarabine) نلارابین	کابازیتاکسل (Cabazitaxel) ۲۲۳.....
۲۹۱ ..... (Valrubicin) والرويسين	کاربوپلاتین (Carboplatin) ۲۲۹.....
۲۹۴ ..... (Vorinostat) ورینوستات	کارموستین (Carmustine) ۲۳۳.....
۲۹۸ ..... (Vinblastine) وین بلاستین	کپسیتابین (Capecitabine) ۲۳۷.....
۳۰۴ ..... (Vindesine) ویندزین	کلادربین (Cladribine) ۲۴۲.....
۳۰۷ ..... (Vincristine) وینکریستین	کلرامبوسیل (Chlorambucil) ۲۴۵.....
۳۱۲ ..... (Vinorelbine) وینورلبین	کلوفارابین (Clofarabine) ۲۴۹.....
۳۱۷ ... (Hydroxyurea) هیدروکسی اوره	لوموستین (Lomustine) ۲۵۴.....
۳۲۳ ..... فهرست منابع	متوترکسات (Methotrexate) ۲۵۸.....
۳۲۵ ..... آشنایی با اصطلاحات	۶-مرکاپتوپورین (6-Mercaptopurine) ۲۶۶.....
۳۳۱ ..... Index	

پیشگفتار

از سالها پیش مشخص شده که مشارکت بیماران و جامعه در امر سلامت منجر به افزایش رضایتمندی و جلب اعتماد بیشتر مددجویان، کاهش اضطراب و هیجانات بیماران، درک بیشتر نیازهای فردی، ارتباط بهتر با متخصصان و اثرات مثبت بر درمان می شود. جای هیچ گونه شک و تردید وجود ندارد که تحقق مشارکت بیماران و تلقی آنان به عنوان شریک درمانی با حقوق مساوی، منجر به مشارکت فعال آنان در فرایند درمان خود گشته و بیماران با دقت بیشتری طرح درمانی خود را پیگیری خواهند کرد و در نتیجه توانمندسازی آنان، حفظ سلامت جامعه بهتر تامین می گردد.

اینجانب معتقدم که در صورت مشارکت بیماران در امور درمانی خود، نتایج درمانی به صورت شگرف انگیزی بهبود خواهد یافت. زیرا درک دغدغه ها، مسائل و مشکلات بیماران در ارتباط با یک موضوع یکسان برای مثال یک سرطان مشخص باعث بهبود خدمات و ارائه راهکارهای درمانی با اثربخشی بهتر می گردد.

امروزه سیستم بهداشتی بایستی به گیرندگان خدمات به عنوان یکی از اجزاء شرکت کننده در ارائه خدمات سلامت و مراقبت بنگرند. بدین دیدگاه بهره گیران سیستم سلامت باید درباره بیماری خودشان آنقدر اطلاعات داشته باشند که به عنوان یک همکار سیستم ارائه خدمات در تمامی مراحل درمان نگرینسته شوند.

مشارکت بیماران در امور درمان جزء در صورت تهیه زیر ساخت های آموزشی بیماران که شامل کتابچه های آموزشی، سایت های مخصوص بیماران و خانواده ها و ارتباط صمیمانه تر کادر درمان و بیماران، امکان پذیر نمی باشد. به نظر می رسد کمبود آگاهی بیماران در مورد وضعیت خود، سیر بیماری و روش های درمانی در دسترس باعث افزایش نگرانی و استرس آنان می گردد. بررسی ها در دنیا نشان می دهد که آموزش بیماران موجب افزایش رضایتمندی بیمار و کاهش اضطراب و مشارکت بیشتر بیمار گردیده و نتایج درمان نیز بهبود می یابد.

در تدوین راهنمای بالینی بیماران و خانواده‌ها سعی شده که بیماری از دیدگاه بیماران نگریسته شود و تمامی اطلاعات مورد نیاز که آنان باید در مورد انواع مختلف دارو درمانی سرطان داشته باشند، در فصل‌های مختلف به صورت کامل بیان شوند. این کتاب به سوالات بیماران در رابطه با این دسته داروها با عنایت به ملاحظات خاص که باید مورد توجه قرار گیرد، پاسخ خواهد داد. اما، توجه داشته باشید که این کتاب نمی‌تواند جایگزین پزشک شما گردد و بیماران بایستی در مورد هر گونه ابهام و تغییرات وضعیت با پزشک خود مشورت نمایند.

امیدوارم در رسیدن به هدف این کتاب و مجموعه‌های مشابه و سایت آموزشی که در حال تدوین است و آن ارتقاء سطح اطلاعات بیماران برای رسیدن به راهکار درمانی بهتر است، با عنایت حق تعالی موفق شویم.

بهار ۱۳۹۲

تهران

علی یعقوبی جویباری